

Palle Holmstrup, redaktør:
ODONTOLOGI 2002
 Nordisk odontologisk årbog

Odontologi 2002 er et nytt bidrag i denne serien som utgis årlig. Den er ment som et tilbud til alle nordiske tannlegers systematiske etterutdanning. Redaksjonsnevnden

er satt sammen fra odontologiske læresteder i Norge, Sverige og Danmark. Artikkelforfatterne har i hovedsak også tilknytning til disse lærestedene.

Boken inneholder 13 artikler om fagaktuelle emner. Den første er en filosofisk betraktning om hvordan vi som tannleger kan velge det beste og det rette for våre pasienter i enhver situasjon. Hvilke muligheter har vi for å kunne gjøre det? Deretter følger fagartikler som skal kunne hjelpe tannlegen med å ta sine beslutninger, især innen kariologi, endodonti og protektikk. Blant temaene som tas opp kan nevnes mikrobiologiske forhold i munnhulen, fokalinfeksjonsteorien, legemidler og eldre pasienter, samt cytostatika-behandling og dens orale konsekvenser. En artikkel om tobakkens innflytelse på forholdene i munnhulen er også med.

Personlig har jeg satt stor pris på artiklene om roterende instrumenter til endodonti og om endodontiske komplikasjoner. Likeledes artikkelen om behovet for stiftforankring.

Boken omtaler også hvor viktig det er med god kommunikasjon mellom tannlege og teknikker for et godt resultat på protetiske arbeider. Til slutt vil jeg nevne artikkelen om glassionomerer og beslektede materialer, den gir en fin oppdatering i bruken av disse.

Totalt gir boken en fin samling fagartikler som er aktuelle for allmennpraktikeren, både for privatpraktiserende og for tannleger som jobber mer med prioritert klientell. Den er ganske lettlest og har et hendig format, slik at den lett kan tas med og finnes fram i et ledig øyeblikk.

Røntgenbildene og de kliniske bildene har god kvalitet. Men det kunne med fordel vært litt mer farger på de andre illustrasjonene.

Jeg har de tidligere utgitte årbøkene i serien, og setter derfor stor pris på den alfabetiske fortegnelsen over artiklene i Odontologi 93 – 2002 som er gjengitt bakerst i denne utgaven. Det gjør det lettere å nytte bøkene som et oppslagsverk.

Jeg kan anbefale denne boken i enhver tannleges fagbibliotek.

Ninni Haug

København: Munksgaard; 2002. 202 sider, 45 illustrasjoner inklusive tabeller.

Mitsuhiro Tsukiboshi:
Autotransplantation of teeth

Forordet sier forfatteren at det er en vanlig misforståelse at transplantasjon bare gir vellykkede resultater når donortennene har ufullstendig rotutvikling på transplantasjonstidspunktet. Han mener å kunne dokumentere at også fullt utviklede tenner kan transplanteres med godt resultat, og håper at boken vil øke interessen for transplantasjon som en behandlingsmetode både for barn og voksne. Forfatteren benytter kapitlet om prognose til å gjøre rede for resultatene av egne behandlinger der han har fra to til 12 års oppfølging. Av til sammen 190 tenner utgjør den største gruppen 128 molarer (visdomstenner) som i hovedsak er transplantert på voksne for å erstatte kariøse eller periodontalt skadede molarer. Et trettital av disse er presentert som kasuistikker. En annen indikasjonsgruppe utgjøres av tenner med behov for korreksjon av posisjonen (ektopi eller skade på roten), for eksempel kirurgisk ekstrusjon, mens en tredje gruppe, «intentional transplantation», er tenner som replanteres etter ekstraksjon og nødvendig behandling. Best resultat med 95 % vellykkethet oppgis for kirurgisk ekstrusjon og for transplantasjon til intakte alveoler, mens der alveolen må prepareres, er resultatene vesentlig dårligere, særlig på personer over 40 år (49 %).

Forfatteren har bidratt med et kapittel med basal informasjon om tennenes

embryologi og anatomi, og et om kliniske indikasjoner for behandling. Et utmerket kapittel om sårtilheling ved transplantasjon og replantasjon har Yasuhiro Asai og andre ved Tokyo Dental Collage som medarbeidere, og kapitlet om behandlingsprosedyrer er gjort i samarbeid med bl.a. Leif Bakland, Loma Linda. Et informativt og presist kapittel om transplantasjon av tenner med ufullstendig rotutvikling er forfattet av Jens O. Andreasen, København der han også diskuterer fordelene med transplantasjon som behandlingsalternativ opp mot implantatbehandling.

I diskusjonen om indikasjoner sier forfatteren at «Transplantation must be superior to other treatment options (implants, removable prosthesis, fixed partial dentures, orthodontics, etc.) in function, time, cost, prognosis, and biocompatibility to be considered the treatment of choice». Samtidig går han andre steder i boken god for å utføre transplantasjon, selv i de situasjonene der prognosen er usikker. Her hjemme har indikasjonene for transplantasjon vært restriktive og begrenset til situasjoner der det er overveiende sannsynlig at resultatet blir vellykket. Denne praksisen har nok bidratt til at transplantasjon av tenner etter hvert i stor grad er blitt akseptert som rutinebehandling i Norge. Den foreliggende bok kan imidlertid representere en anledning til å ta opp indikasjonsstillingene til diskusjon, spesielt med tanke på kirurgisk ekstrusjon.

Boken har illustrasjoner av høy kvalitet og en tiltalende layout som presenterer budskapet klart sammen med en kortfattet og enkel tekst.

Arild Stenvik

Carol Stream, Illinois: Quintessence Publishing Co.; 2001. 192 sider, 142 figurer, 14 tabeller